

ПРОГРАМ КОНКУРСА
за јавни и позивни међународни отворени двостепени конкурс
за израду решења за спомен-обележје Стефану Немањи
на Савском тргу у Београду

ПРОГРАМ КОНКУРСА
за јавни и позивни међународни отворени двостепени конкурс
за израду решења за спомен-обележје Стефану Немањи на Савском тргу у Београду
Расписивач /Наручилац/ конкурса
Град Београд, Градска управа – Секретаријат за културу
www.begrad.rs

Садржај

УВОД

1. ПОВОД И ЦИЉ ИЗРАДЕ КОНКУРСА

2. ПОДАЦИ О ПРОСТОРУ

2.1 Постојеће стање

2.1.1 Опште карактеристике простора

2.1.2 Постојеће стање

2.1.3 Планирано стање

2.2 Природне карактеристике – клима и зелене површине

2.3 Историјат простора, градитељско и културно наслеђе

3. КОНКУРСНИ ЗАДАТАК

3.1 Опште смернице

3.2 Позиција спомен-обележја, просторна и димензионална ограничења

3.3 Препоруке за однос према градитељском и културном наслеђу

3.3 Смернице за први и други степен конкурса

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ РАДОВА

5. ПРАВИЛА КОНКУРСА

5.1 Услови за учешће на конкурс

5.2 Услови за спровођење конкурса

5.3 Садржај конкурсног рада

5.4 Начин техничко-обликовне обраде конкурсног рада

5.5 Садржај изјаве конкурената

5.6 Конкурсни рокови

5.7 Врста и висина награда

5.8 Састав жирија

5.9 Правне и финансијске последице за врсту и висину награде и услови заштите ауторских права и преноса имовинских права аутора на инвеститора

ПРИЛОЗИ УЗ ПРОГРАМ – ПОДЛОГЕ И ПРАТЕЋА ДОКУМЕНТАЦИЈА

УВОД

Стефан Немања (1113–1199) један је од најзначајнијих српских владара – његова владавина представља преломни период у историји и култури српског народа. Заједно са сином Светим Савом Српским, један је од утемељивача Српске православне цркве, која га слави као Светог Симеона Мироточивог. Био је велики жупан српских земаља и поморских, творац моћне српске државе у средњем веку и родоначелник владарске династије Немањића.

Владавина Стефана Немање била је почетак двовековног успона средњовековне српске државе, значајне и у европским оквирима. Тековине његове владавине омогућиле су његовим синовима Стефану и Сави стицање међународног признања уздизањем државе у ранг краљевине и стицањем црквене аутокефалности, а генерацијама његових потомака да српску државу учине водећом силом на Балкану и поставе чврсте основе српском културном идентитету.

У уметности, његову владавину карактерише почетак подизања монументалних владарских задужбина, као и појава аутентичног српског стила у сакралној архитектури, познатог као рашки стил.

Повукао се са власти и замонашио 1196. године. Упокојио се као монах Симеон у Манастиру Хиландар, а његове мошти су 1208. године пренете у Студеницу, где се и данас налазе.

Упркос чињеници да је на престолу Србије био пуне три деценије (1166–1196) и да је био ктитор неколико монументалних задужбина, иза Стефана Немање – Светог Симеона Мироточивог није остао ниједан фреско-портрет осликан током његовог живота.

Одбор за подизање спомен-обележја Стефану Немањи

1. ПОВОД И ЦИЉ ИЗРАДЕ КОНКУРСА

Непосредан повод за припрему и реализацију овог конкурса представљају: Одлука Одбора за подизање спомен-обележја Стефану Немањи о расписивању међународног конкурса за подизање спомен-обележја Стефану Немањи, Одлука Комисије за подизање спомен-обележја Стефану Немањи о расписивању конкурса за споменик Стефану Немањи по свом карактеру јавног и општег према домаћој уметничкој јавности, а позивног према међународној јавности и Одлука Скупштине Града Београда о подизању спомен-обележја Стефану Немањи на Савском тргу у Београду.

Циљ конкурса је добијање најквалитетнијег решења за спомен-обележје Стефану Немањи на Новом савском тргу у Београду.

Задатак конкурса и смисао уметничког решења је достојно обележавање сећања на једног од најзначајнијих српских владара, Стефана Немању, зачетника најсјајнијег периода средњовековне српске државе, на његов живот, дело и значај као утемељивача српске државности.

Простор у коме треба осмислити спомен-обележје чини део Новог савског трга који, према *Просторном плану подручја посебне намене уређења дела приобаља града Београда – подручје приобаља реке Саве за пројекат „Београд на води“*, постаје јавна пешачка површина (уз учешће трамвајског саобраћаја) и који са зградом Главне железничке станице, планираном за комплекс намењен садржајима културе, чини целину чије ће се уређење

дефинисати на основу јавног урбанистичко-архитектонског конкурса планираног за расписивање током трајања овог конкурса.

Очекује се да спомен-обележје буде скулпторско дело – фигурација.

Првонаграђени рад биће одабран за реализацију.

2. ПОДАЦИ О ПРОСТОРУ

2.1. Карактеристике простора

2.1.1 Опште карактеристике простора

Савски трг – „простор испред Железничке станице“, ситуиран на вези саобраћајних комуникација Савска–Немањина–Карађорђева, један од највећих београдских тргова, просторно, хијерархијски и значењски изузетних потенцијала као репрезентативни јавни градски простор, ипак функционише и доживљава се, примарно, као саобраћајно чвориште, а пешачке површине у оквиру трга имају углавном транзитну улогу.

Формалну и симболичну централну позицију трга, уједно и доминатну просторну визуру Немањине улице, означава зграда Железничке станице – споменик културе од великог значаја за Републику Србију и материјално сведочанство техничког и архитектонског развоја Србије у последњим деценијама 19. века.

Предметни простор припада целини „Савамала“ која је, као документ привредног, урбанистичког и архитектонског развоја Београда, уписана у Евиденцију непокретности које уживају статус претходне заштите.

2.1.2 Постојеће стање

Савски трг у постојећем стању иако просторном конфигурацијом – репрезентативни објекти архитектонског наслеђа својом диспозицијом, формом и карактером формирају простор који јесте трг, у смислу коришћења партера, посебно пешачких површина – изразито фреквентне колске саобраћајнице Немањина и Савска које се у предметном простору укрштају и деле га у три независне целине – чине да је трг само у сегментима.

Три сегмента: западни – испред Главне железничке станице до Савске улице, североисточни – источно од Савске и северно од Немањине улице и југоисточни – источно од Савске и јужно од Немањине, иако североисточни и југоисточни сегмент у смислу ликовног и партерног уређења чине целину – *Спомен-обележје жртвама рата и браниоцима отаџбине 1990–1999. године*, како због фреквентних саобраћајних токова који их раздвајају тако и због изразите разнородности намена и садржаја објеката који их детерминишу, функционишу као три независне целине.

Целину трга окружују и физички и амбијентално формирају објекти различитог периода настајања, стилски хетерогени, иницијално углавном високих архитектонских и естетских вредности, од којих су данас поједини девастирани.

Објекти посебно значајни за карактер и идентитет простора трга:

- Зграда Железничке станице, *Савски трг бр. 2*
- Зграда Поште Београд б, *Савска бр. 2*

- Зграда Болнице Свети Сава, *Немањина бр. 2*
- Зграда Дома инвалида, *Савски трг бр. 9-11 и Немањина бр. 1*
- Хотел Петроград *Belgrade City Hotel, Савски трг бр. 7*

2.1.3 Планирано стање

ППППН Београд на води за простор Савског трга предвиђа формирање репрезентативног градског трга – Новог савског трга: *„Постојећи сквер Савски трг се планским решењем задржава и интегриса у већи, нови централни трг – плато, испред постојећег објекта Железничке станице, планираног за репрезентативне садржаје културе националног значаја. ... Пејзажно архитектонско решење трга дефинисати на основу јавног урбанистичко-архитектонског конкурса предвиђеног за јединствено уређење планираног објекта културе (зграда Железничке станице) и трга/платоа. ... Такође, у оквиру комплекса КЛ5 планирана је изградња јавне подземне гараже од око 220 ПМ.“*

Планираном реконструкцијом Савског трга предвиђена је другачија организација моторног саобраћаја – веза Савске и Карађорђевог улице измешта се из централне у зону полукружне границе трга, тако да **централни део трга са простором испред Железничке станице формира целину намењену пешацима уз интегрисано учешће трамвајског саобраћаја**, како је приказано на Графичком прилогу *Оријентациони приказ позиције спомен-обележја*, чиме се, како у односу на хијерархијску позицију у граду тако и у односу на историјске, урбанистичке и садржајне карактеристике, остварује пун потенцијал овог простора.

За *Спомен-обележје жртвама рата и браниоцима отаџбине 1990–1999. године*, реализовано на основу награђеног решења на архитектонско-урбанистичком конкурс (аутори *Јелена Панчевац и Жарко Узелац*), предвиђено је измештање на адекватнију локацију.

2.2. Природне карактеристике – клима и зелене површине

Клима у Београду је умерено континентална, са четири годишња доба и око 2.096 сунчаних сати годишње. Количина падавина, просечно годишње 669,5 мм, укључује кишу, град, ледену кишу и снег.

Предметно подручје припада топоклиматској зони Центар, коју карактерише просечна годишња температура од 12,3°C, средња минимална температура у јануару -1,3 °C, а средња максимална у јулу 27,2°C, у укупном распону од око -20,0°C до око 40,0°C, у екстремним ситуацијама. Број дана са температуром вишом од 25°C је 95 у години.

Полукружна основа простора Савског трга оријентсана је у правцу сверисток–југозапад дуж Савске улице и ка југоистоку, дуж Немањине улице, што предвиђену микролокацију спомен-обележја чини изузетно изложеном Кошави, за Србију и Београд карактеристичном југоисточном ветру средњег до јаког интензитета, просечне брзине 25 до 45км/ч, са олујним ударима до 130км/ч.

У оквиру предметног простора приметан је недостатак значајних зелених површина, посебно у смислу високог растива, што не доприноси квалитету микроклиме овог простора.

2.3. Историјат простора, градитељско и културно наслеђе

Данашњи простор Савског трга у тренутку изградње Железничке станице па све до друге деценије 20. века био је неуређена пољана у коју су се уливале Немањина и Балканска улица и из које истицала Карађорђева улица.

Зграда Главне железничке станице подигнута је 1885. године, непосредно након успостављања прве железничке везе у Србији 1884, према идејном решењу аустријског архитекте Фон Флатиха, које је разрадио арх. Драгиша Милутиновић. У време грађења зграда је представљала једно од најмонументалнијих здања и симбола тадашње краљевске престонице. Једна је од првих железничких станица у Србији, чији је пројекат обухватао специфичан архитектонски програм и садржаје прилагођене европским техничким достигнућима. Обликована је у духу академизма као репрезентативно здање, разуђене основе. Архитектонском композицијом доминира средишњи класицистички ризалит главног улаза, надвишен троугаоним тимпаноном. Својим специфичним решењем зграда представља сведочанство техничког и архитектонског развоја Србије у последњим деценијама XIX века.

Након регулисања Карађорђевог улице 1907. и њеног проширивања за додатних 20 метара, **Савски трг** је у одлучујућој мери дефинисан 1911. године, према урбанистичком плану француског архитекте Едуарда Лежеа. Простор испред станице био је замишљен као парадни „вестибил“ престонице, са два озелењена сквера између саобраћајних токова и целовитим архитектонским оквиром грађевина.

Због регулације трга порушен је стари **хотел „Петроград“** и на новој регулацији, 1912. године, подигнут нови, по пројекту арх. Петра Поповића, здање симетричног прочеља, у необарокном и неоренесансном духу. Оштећен у другом светском рату, након чега је делимично и без пуно обзира обновљен, изгубивши при томе елементе и карактеристике претходне репрезентативности.

У међуратном периоду 1928. године, најпре је у непосредној близини станице подигнута **зграда Нове поште** према пројекту арх. Момира Коруповића. Ово дело, један од најзначајнијих објеката српске архитектуре националног стила, значајно је оштећено у Другом светском рату, а реконструкцијом арх. Павла Крата 1947. године потпуно девастирано.

Зграда Окружног уреда за осигурање радника, данас **Болница „Свети Сава“**, изграђена је 1932. године, по првонаграђеном конкурсном решењу загребачког архитекте Лавослава Хорвата, делимично измењеном током реализације – арх. Петар Гачић. За потребе болнице адаптирана је 1946. године.

3. КОНКУРСНИ ЗАДАТАК

3.1 Опште смернице и препоруке

Простор Савског трга због наведених вредности које га одређују неодвојив је сегмент наслеђа Београда, иако у меморији града, изузев Главне железничке станице, чије карактеристике друштвеног значаја јесу универзалне, али им се вредност с временом мења, овај простор није јасно детерминисан.

Смисао спомен-обележја је достојно обележавање сећања на једног од најзначајнијих српских владара, Стефана Немању, зачетника најсјајнијег периода средњовековне српске државе, на његов живот, дело и допринос утемељењу државности, националног, културног и верског идентитета српског народа.

Очекуј се да спомен-обележје својим симболичким одређењем и естетским, обликовним и просторним квалитетима пренесе поруку сећања на Стефана Немању, примарно као владара, и успостави складан однос са задатом просторном ситуацијом – постојећим и колико је могуће, очекиваним, вредностима простора, људима и градом, као и да допринесе укупном квалитету амбијента.

Препоручује се да споменичка целина поред саме скулптуре и постамента садржи и неколико барелефних приказа најважнијих историјских збивања чији је он био део, попут сабора у Расу, на коме је донета одлука о борби против богумилске јереси, покорвање византијском цару Манојлу I Комнину, дочек цара Фридриха I Барбаросе у Нишу, велики сабор на коме се одрекао престола и поделио власт међу синовима, градња Хиландара, пренос моштију са Свете Горе у Студеницу, или евентуално приказ читаве лозе Немањића односно краља Стефана Првовенчаног и Светога Саве.

Конкурс позива на слободу уметничке креације, али и дијалог са корисницима и окружењем уз уважавање вредности ширег просторног контекста, визура из перспективе пешака, без угрожавања приступачности свим садржајима трга и непосредног окружења.

Спомен-обележје треба да:

- буде уникатан, изванредан и амбициозан дизајн, емоционалне снаге адекватне теми;
- пренесе поруку и подстакне посетиоце на поштовање значаја живота и дела Стефана Немање;
- буде широко доступно и комуницира са свим корисницима простора – без обзира на старост, порекло, образовање, језик или знање о теми;
- буде хармоничан додатак постојећим вредностима простора, у складу са будућом реконструкцијом којом се трг трансформише у пешачку зону с тим да се у непосредном окружењу спомен-обележја – ка југоистоку, задржава трамвајски саобраћај;
- буде материјализовано у адекватним материјалима у смислу трајности, безбедности, експлоатације и одржавања и
- да нову вредност простору.

3.2 Позиција спомен-обележја, просторна и димензионална ограничења

Предвиђена позиција спомен-обележја, у оквиру Новог савског трга је испред зграде Железничке станице у зони визуелне осовине Немањине улице, између зграде Железничке станице и колосека трамвајских шина на правцу Савске улице. *Зона будућег спомен-обележја приказана је на графичким прилозима у виду светлосиво шрафираног квадрата и не имплицира његов карактер нити димензије.*

Хоризонталне димензије спомен-обележја нису унапред одређене, али су ограничене тако да не ометају адекватан и комфоран приступ улазу у зграду Железничке станице и да се „функционисање“ спомен-обележја и трамвајског саобраћаја међусобно не угрожавају.

Висина спомен-обележја није унапред одређена, нити ограничена, очекује се да уз поштовање упутстава из конкурсног задатка, висина одговара карактеру предложеног решења.

3.3 Препоруке за однос према градитељском и културном наслеђу

Локација одређена за постављање споменика Стефану Немањи, у оси Немањине улице, налази се непосредно испред главног улаза у споменик културе од великог значаја за Републику Србију, материјалног сведочанства техничког и архитектонског развоја Србије у последњим деценијама 19. века. Истовремено, припада целини „Савамала" која је, као документ привредног, урбанистичког и архитектонског развоја Београда, уписана у Евиденцију непокретности које уживају претходну заштиту. Предметну локацију окружују репрезентативни објекти архитектонског наслеђа. Формалну и симболичну централну позицију трга, уједно и доминатну просторну визуру Немањине улице, означава споменик културе од великог значаја. Планираним постављањем споменика у средишњем делу будућег уређеног трга формирају се нови просторни односи и нови визуелни акценат који наглашава почетак Немањине улице. С тим у вези, неопходно је да постављање нове структуре буде усаглашено са затеченим грађевинским фондом, а потом да својом естетиком, ликовношћу, обликовањем и материјализацијом додатно допринесе постојећим вредностима простора и објеката који га непосредно окружују.

Препоручује се монументално фигуративно решење. Споменик оријентисати ка Немањиној улици.

3.4 Смернице за први и други степен конкурса

Конкурсни елаборат у првом степену конкурса треба да садржи све елементе који јасно одређују концепт предложеног решења спомен-обележја и омогућавају његово вредновање према дефинисаним критеријумима (*тачка 4. критеријума за оцену радова*), посебно везано за идеју интерпретације теме и карактер решења у естетском, обликовном и просторном смислу, укључујући и однос са окружењем.

Конкурсни елаборат у другом степену конкурса треба да садржи све елементе који јасно одређују предложено идејно решење спомен-обележја и омогућавају његово вредновање према дефинисаним критеријумима (*тачка 4. критеријума за оцену радова*), посебно везано за идеју интерпретације теме и симболичко одређење, обликовне и просторне карактеристике, однос према ужем и ширем контексту и корисницима простора, допринос укупном амбијенту, материјализацију, техничко-технолошке карактеристике, укључујући и физичку реализацију и експлоатацију.

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ РАДОВА

Поред усклађености рада са програмом и конкурсним задатком, жири ће вредновати предложена решења на основу следећих критеријума:

- однос према теми – значењски квалитети решења;
- оригиналност идеје, уверљивост и комуникативност решења;
- естетски, ликовни и обликовни квалитети решења;
- однос према контексту – непосредном и ширем окружењу, културном наслеђу и специфичностима простора;

- квалитативни допринос укупном амбијенту;
- техничко-технолошке карактеристике решења, материјализација, експлоатација, одржавање;
- јасноћа приказа и образложења;
- изводљивост предложеног решења.

5. ПРАВИЛА КОНКУРСА

5.1. Услови за учешће на конкурс

Право учешћа на конкурс имају стручна физичка лица са стеченим формалним образовањем у области ликовних уметности, примењених уметности и дизајна, као и уметници са референтним уметничким делима, без обзира на њихову територијалну припадност и њихове личне особине. Учесници конкурса имају слободу да у своје тимове укључе стручњаке из других струка који би својим стручним ставовима и знањима допринели унапређењу конкурсних решења.

Учесник на конкурс не може бити лице које је непосредно ангажовано на припреми и спровођењу конкурса, односно уколико је у сродству или непосредно с њим сарађује, као ни лице које је у управи или је запослено код органа који расписује конкурс.

Обавезни услови за учешће на конкурс

- Конкурсни рад мора бити достављен на време и на начин утврђен расписом конкурса.
- Конкурсни рад мора бити израђен на начин техничко-обликовне обраде и садржати све делове одређене расписом конкурса.

5.2. Услови за спровођење конкурса

Сваки учесник конкурса који је званично преузео конкурсну документацију стиче право учешћа на конкурс.

Предајом рада сваки учесник прихвата пропозиције овог конкурса.

Конкуренти су анонимни и у другом степену конкурса.

5.3. Садржај конкурсног рада

Први степен конкурса

Текстуални део

Образложење концепта решења до 6 страна А4 формата садржи:

- објашњење креативне идеје конкурсног решења и опис концепта решења,
- умањене графичке прилоге
- фотографије скулптуре Стефана Немање.

Графички прилози

Графички приказ идеје и концепта решења у одговарајућој размери на до 3 Б2 формата

- приказ идеје и концепта решења - 2д и 3д,
- прикази концепта решења у контексту окружења - 2д и 3д.

Скулпторски прилози

- скулптура Стефана Немање – висина 50см.

Прилози по избору конкурената.

Други степен конкурса

Текстуални део

Образложење решења на до 10 страна А4 формата садржи:

- образложење решења са аспекта интерпретације теме, обликовања, успостављених односа са окружењем и корисницима простора, доприноса квалитету амбијента;
- опис решења: материјализација, конструкција, осветљење, технологија, одржавање;
- умањене графичке прилоге;
- фотографије скулпторског решења спомен обележја.

Графички прилози

- Графички приказ спомен-обележја у контексту окружења
  - просторна диспозиција (ситуација, партер, изгледи) P 1:100 / 1:200
  - просторни приказ – минимално 3
- Графички приказ спомен-обележја
  - сви потребни прилози (основа са партером, изгледи, пресеци...) P 1:20
  - просторни приказ – минимално 3
  - карактеристични детаљи P 1:10 / P 1:5

Скулпторски прилози

- скулптура Стефана Немање – висина 70cm
- портрет Стефана Немање – у природној величини
- барелеф (уколико је предвиђен скулпторским решењем) – пропорционално са скулптуром

Прилози по избору конкурената.

Сви наведени елементи и прилози конкурсног елабората, текстуални и графички прилози наведеног садржаја, као и скулпторски прилози представљају обавезне делове конкурсног рада. Радови који не садрже наведене елементе и прилоге неће бити разматрани.

5.4. Начин техничко-обликовне обраде конкурсног рада

Први и други степен конкурса

Текстуални део

- Текстуално образложење повезано у свеску А4 формата доставити у 10 примерака.
- Текстуално образложење мора бити означено истом шифром од пет бројева у горњем десном углу насловне стране, фонт Arial, Bold, 30, као графички део
- Језик конкурса је за домаће учеснике српски, а за иностране учеснике енглески, текстови морају бити у фонту Arial величине 11 пункта.

Графички део

- Графички прилози се достављају на формату Б2, 500 x 707 мм.
- Сви графички прилози морају бити означени шифром у горњем десном углу, фонт Arial, Bold, 50.
- Графички прилози се каширају на пени пени 5мм дебљине.

Скулптурски прилози у складу са критеријумима наведеним у тачки 5.3. Садржај конкурсног рада.

Сви прилози, графички, текстуални, медији за дигитални запис (CD / флеш меморија), морају бити упаковани у непрозирну мапу у којој мора бити и списак свих прилога и две затворене коверте (АУТОР и ПОДАЦИ ЗА КОНТАКТ). На спољашњој страни мапа се означава само шифром рада од пет бројева, фонт Arial, Bold, 50. Скулпторски прилози морају бити упакована у непрозирну кутију, на спољашњој страни означена само шифром рада од пет бројева, као и мапа, фонт Arial, Bold, 50.

Коверте се означавају шифром у горњем десном углу.

- Коверта са назнаком „АУТОР” треба да садржи шифром означену и потписану *Изјаву конкурената*.
- Коверта са назнаком „ПОДАЦИ ЗА КОНТАКТ”, садржи шифром означен списак са именима чланова ауторског тима и сарадника и податке о адреси за контакт (поштанској и и-мејл) и броју контакт телефона.

Учесник може предати само један конкурсни рад. Конкурсни рад садржи само једно решење и варијанте решења нису дозвољене.

Сви садржаји конкурсног рада: графички део, текстуални део, коверте, изјаве и мапа, означавају се истом шифром.

Све прилоге, текстуалне и графичке обавезно је доставити и у електронској форми, у pdf формату, у резолуцији од 300dpi, на CD-у или на флеш меморији.

Техничко-обликовна обрада конкурсног елабората према наведеном опису и захтеву, димензији и броју примерака обавезни је садржај конкурсног рада. Радови који не садрже наведене и захтеване елементе и прилоге неће бити разматрани.

5.5. Садржај изјаве конкурената

Конкурентом се сматра сваки учесник (аутор/ауторски тим) који је предао конкурсни рад у складу са овим програмом конкурса.

Садржај Изјаве конкурента, обухвата следеће:

- име и презиме (аутора/чланова ауторског тима; сарадника), адреса из личне карте и број личне карте;
- потписе аутора/чланова ауторског тима и сарадника;
- изјава о прихватању услова конкурса и начину расподеле награда;
- изјава сагласности о евентуалној даљој разради конкурсног рада уколико је награђен или откупљен;
- начин расподеле евентуалне новчане награде дате у процентима са подацима за уплату за наведена лица (ауторе и сараднике);
- изјаву о сагласности да се на изложби радова и у каталогу објави име(на) аутора и у случају да није међу награђеним и откупљеним конкурсним радовима.

5.6. Конкурсни рокови

- **Почетак конкурсног рока**

27. септембар 2017.

Конкурсна документација преузима се на веб-порталу Управе Града Београда – Секретаријат за културу www.beograd.rs и интернет-страни Удружења архитеката

Србије www.u-a-s.rs

- **Рок за постављање питања је до** **27. октобра 2017.**
Питања се могу постављати на адресу sas-dab@eunet.rs.
Одговори жирија на постављена питања ће бити постављена на интернет-страни Удружења архитеката Србије, интернет-страни Управе Града Београда – Секретаријат за културу у року од седам дана од истека рока за постављање питања и биће доступни на интернет-страницама до рока за предају радова.
- **Рок за предају радова у првом степену конкурса је** **7. децембар 2017.**
до 15 часова, без обзира на начин предаје (непосредно или поштом) у просторијама Удружења архитеката Србије, Београд, Кнеза Милоша 7/III.
Уколико се конкурсни рад шаље поштом, а из формалних разлога рада потребно је навести пошиљаоца, име, презиме, назив и адресу који су наведени на омоту конкурсног рада под „пошиљалац“, не смеју у имену, презимену, називу ни адреси бити исти са било којим од тих података везано за аутора (чланове ауторског тима) конкурсног рада нити упућивати на њих.
- **Објављивање резултата конкурса у првом степену о избору највише шест радова за други степен конкурса** **21. децембар 2017.**
Резултати ће бити објављени на веб-порталу Управе Града Београда – Секретаријат за културу и интернет-страни Удружења архитеката Србије
- **Почетак другог степена конкурса за изабране учеснике** **21. децембар 2017.**
- **Рок за предају радова у другом степену конкурса је** **2. март 2018.**
до 15 часова, без обзира на начин предаје (непосредно или поштом)
- **Објављивање резултата конкурса у другом степену** **15. март 2018.**
Резултати ће бити објављени на веб-порталу Управе Града Београда – Секретаријат за културу и интернет-страни Удружења архитеката Србије
- Изложба конкурсних радова и јавна дискусија о резултатима конкурса биће организована најкасније 45 дана након објављивања резултата конкурса у другом степену.
- О термину за подизање ненаграђених конкурсних радова учесници ће бити обавештени на сајту Управе Града Београда – Секретаријат за културу и Удружења архитеката Србије.

Награђени и ненаграђени радови, са извештајем жирија, биће публиковани у електронском формату на веб-порталу Управе Града Београда – Секретаријат за културу и/или интернет-страни Удружења архитеката Србије у року од 45 дана од дана објављивања резултата конкурса. Уз све радове биће објављени основни подаци (шифра рада, награда, препорука за откуп, пласман у ужи избор), име(на) аутора, уколико другачије није назначено у пријави за конкурс.

5.7. Врста и висина награда

Позвани учесници на конкурс (конкурс има јавни и позивни карактер), предајом рада остварују право на обештећење у нето износу од по 5. 000 евра. У случају да позвани учесник освоји неку од награда, износ предвиђен за награду умањује се за износ обештећења.

Уколико до утврђеног рока пристигне најмање 10 (десет) радова који одговарају пропозицијама конкурса, за други степен биће одабрано 6 (шест) радова.

Одабрани учесници за други круг конкурса, предајом рада остварују право на обештећење у нето износу од по 100.000 динара.

Награде у укупном износу нето наградног фонда од 10.000.000,00 динара биће додељене према следећој расподели:

– прва награда	6.000.000,00 динара
– друга награда	3.000.000,00 динара
– трећа награда	1.000.000,00 динара

Првонаграђени рад биће одабран за реализацију.

Жири има право и другачије расподеле награда у оквиру предвиђеног наградног фонда.

Инвеститор се обавезује да ће исплату за изабране и награђене конкурсне радове извршити према одлуци жирија, а у складу са Конкурсном документацијом – расписом у року од 45 дана од дана потврђивања одлуке жирија од Одбора за подизање спомен-обележја Стефану Немањи.

5.8. Састав жирија и известиоци

Председник жирија

Никола Селаковић, генерални секретар председника Републике Србије

Чланови жирија

Академик Светомир Басара, вајар

Емир Кустурица, редитељ

проф. Миодраг Живковић, вајар

Академик Владимир Величковић, сликар

Небојша Ђурановић, сликар

проф. др Сима Аврамовић, декан Правног факултета Универзитета у Београду

Милутин Фолић, архитекта, главни урбаниста града Београда

Горан Весић, градски менаџер града Београда

Заменик члана жирија

Драгана Палавестра, историчар уметности

Секретар жирија

Ана Главички, Удружење архитеката Србије

5.9. Правне и финансијске последице за врсту и висину награде и услови заштите ауторских права и преноса имовинских права аутора на инвеститора

- Конкурент, (аутор/ауторски тим) предајом конкурсног рада, прихвата услове конкурса и пристаје на јавно излагање и публикување рада. Ауторски тим чине потписници конкурсног рада, коаутори, и тиме носиоци свих заједничких ауторских права.
- Конкурент је, током трајања конкурса, дужан држати свој рад анонимним, до објаве резултата конкурса.

- Расписивач/спроводилац конкурса не одговара за оштећења конкурсних радова настала транспортом, радом жирија, као и постављањем изложбе конкурсних радова.
- Конкурент се сматра аутором конкурсног рада и задржава сва ауторска права у вези са истим. Расписивач конкурса доделом награде/откупа конкурсном раду стиче право власништва само над тим примерцима рада.
- Расписивач стиче искључиво право на даље коришћење ауторског дела за конкурсном предвиђену сврху. Расписивач се обавезује да ће истицати име аутора у свим објавама и приказима одабраних конкурсних радова.
- Аутори задржавају право на публикување својих радова.
- Расписивач има права да користи све пристигле радове, да их публикује и промовише, у целини или у деловима, као резултате конкурса.
- Конкуренти треба да имају у виду да се сваки део материјала предатог конкурсног рада, као и конкурсни рад у целини, могу користити у промотивне сврхе.
Ово укључује, али се на њих не ограничава: јавне изложбе, он-лајн изложбе, саопштења за медије који се односе на конкурс или, у општем смислу, на пројекат који је предмет конкурса.

ПРИЛОЗИ УЗ ПРОГРАМ

Информативни графички прилози

- Ортофото снимак
- Фотодокументација

Графичке подлоге

- Оријентациони приказ позиције спомен-обележја
- Катастарско-топографска подлога
- Извод из ПППН Београд на води – планови

Текстуални прилози

- Стефан Немања – Биографија
- Хиландарска повеља Симеона Немање

У Београду, 24. септембар 2017.

Жири конкурса

Никола Селаковић, генерални секретар председника Републике Србије

Академик Светомир Басара, вајар

Емир Кустурица, редитељ

проф. Миодраг Живковић, вајар

Академик Владимир Величковић, сликар

Небојша Ђурановић, сликар

проф. др Сима Аврамовић, декан Правног факултета Универзитета у Београду

Милутин Фолић, архитекта, главни урбаниста града Београда

Горан Весић, градски менаџер града Београда